

**ZOO
JIHLAVA**

ZOO V KUFRU I.

Samoobslužný program

**1.–2.
třída ZŠ**

Vítejte v jihlavské zoo,
připravili jsme pro vás samoobslužný program, pomocí kterého
bychom vám rádi představili některá naše zvířata a doplnili
vaši prohlídku zoo o zajímavé informace a aktivity
věnované jednotlivým skupinám zvířat.

Pokud jste si kufr vyzvedli na hlavní pokladně, postupujte přesně podle manuálu. Pokud jste si kufr vyzvedli na pokladně u řeky, projděte aktivity v tomto pořadí: 4. Chlupáčci, 1. Ptáci, 2. Obojživelníci, 3. Ryby + Plazi a 5. Závěrečná aktivita.

Barevné značení textu:

text určený pro Vás, obsahuje popis aktivity nebo trasy
(doporučujeme si ho přečíst celý před zahájením aktivity)

text určený k přečtení žákům, obsahuje
obecné informace k tématu

text určený k přečtení žákům,
obsahuje pokyny pro žáky

1 Ptáci

Přejděte k pštrosímu výběhu. Ten je vedle pavilonu šelem.

Ptáci jsou zvířata, která mají křídla. Na povrchu těla mají peří a snášejí vejce. Většina ptáků umí létat, ale najdou se i takoví, kteří jsou na létání příliš těžcí. Mezi ně patří například pštros.

Ve výběhu pštrosa se podívejte, jak je pštros velký a jestli všichni pštrosi vypadají stejně.

Nechte žáky chvíli pozorovat pštrosa a pak si přečtěte následující informaci.

Samec (kluk) pštrosa a samice (holka) se liší barvou. Samice je hnědá, samec černý. Když samice snese do hnízda vajíčka, stará se o ně a sedí na nich hlavně pštrosí samec.

Aktivita č. 1

HRA NA PŠTROS

Najděte si v okolí místo a vytvořte s žáky kroužek. Doprostřed položte ošatku, která představuje pštrosí hnízdo vyhrabané v zemi. Kolem něj rozсыpte vajíčka, která budou děti sbírat.

Zahrajte si na starostlivého pštrosa, kterému se rozkutálela vajíčka. Pomozte mu a všechna vajíčka dejte zpět do hnízda uprostřed.

UKÁZKA PŠTROSÍCH SKOŘÁPEK

Aktivita č. 2

Ukažte žákům kousky skořápek pštrosího vejce, které pochází přímo z vylíhnutého vajíčka pštrosa. Jednotlivé kousky můžete žákům půjčit.

Pštrosí vajíčka jsou velká a musí unést celého pštrosa, když si na ně sedne a zahřívá je. Skořápka vajíček je proto velice silná.

Aktivita č. 2*

OCHRANA MLÁĐAT

Vyberte 3 žáky a viditelně je označte barevným šátkem. Stanou se z nich pštrosí samci. Ostatní žáci si vylosují barevnou kartičku. Podle barvy kartičky pak hledají svého otce a do odvolání ho následují.

Když se pštrosí mláďata vyklubou ze skořápky, vytváří malé hejno a následují svého otce, který je chrání před nebezpečím.

Proměňte se teď na chvíli v pštrosí rodinku. Dospělí pštrosi – samci budou označeni šátkem. Vy ostatní si vylosujete barevnou kartičku a podle barvy zkuste najít svého otce, kterého teď musíte následovat. Dospělí pštrosi se budou pohybovat kolem paní učitelky. Pozor – mláďata jsou čerstvě vylíhlá a musí chodit pomalu.

Obojživelníci

Přejděte k pavilonu Hacienda Escondido, kde si představíte obojživelníky.

Obojživelníci jsou zvířata, která mají 4 nohy. Mohou se vyskytovat ve vodě, ale i na suchu. Vodu ke svému životu potřebují, protože do ní kladou vajíčka. Z vajíček se pak líhnou pulci, kteří plavou ve vodě a teprve potom se z nich stávají dospělí obojživelníci. Nejznámějšími obojživelníky jsou žáby.

Vejděte do pavilonu. Učítíte teplo a vlhko jako v opravdovém pralese, kde žijí žabičky pralesničky. Jsou malé, ale krásně barevné. Najděte je, dobře si je prohlédněte a pak vyjděte zpět před pavilon. Můžete se podívat i na ostatní zvířata, která společně s pralesničkami žijí v pralese – opičky, lenochodi nebo ještěrky.

Aktivita č. 3

HRA NA ŽABIČKY

Před pavilonem si s žáky najdete klidnější místo a zahrajte si na žabičky.

Dokážete napodobit žáby. Zkuste poskakovat po čtyřech a vydávat stejný zvuk jako ony.

Aktivita č. 4

JAK LOVÍ ŽÁBY

Vytvořte kroužek. Po zemi rozmístěte obrázky much a dětem dejte kuličky na gumíčkách, které představují lepivý jazyk žab. Jejich úkolem je přichytit mouchu na suchý zip kuličky, tak jako by se moucha přilepila na lepivý jazyk žáby. Jazyky (kuličky) si musí děti půjčit.

Žáby mají lepivý jazyk, který rychle vystřelují před sebe a lepí na něj mouchy, kterými se živí. Ani žáby nejsou dokonalé, takže se někdy stane, že minou a musí svůj lovecký pokus zopakovat.

Zkuste na svůj nový lepivý jazyk – kuličku přilepit mouchu, a tak si jako žabička obstarat potravu. Když se vám na poprvé nezadaří, nezužtejte a zkuste to znovu. Jakmile mouchu chytíte, vypusťte ji opět na svobodu a lepivý jazyk půjčte kamarádům.

pralesnička

Ryby

Jděte k tropickému pavilonu.

Ryby jsou zvířata, která žijí ve vodě a bez vody se neobejdou, protože na suchu neumí dýchat. Tělo mají pokryté šupinami.

Vejděte do pavilonu, najděte si bazén, kde je nejvíce ryb a chvíli je pozorujte.

Aktivita č. *

CO VÍTE O RYBÁCH

Položte žákům následující otázky. Odpověď najdete vždy pod otázkou.

Kdo se dobře díval, dokáže odpovédět na následující otázky: Mají ryby uši?

Ryby nemají ušní boltce jako my, ale slyší, protože i ve vodě se šíří zvuk.

Poznáte samce od samice?

Na první pohled u většiny ryb samce a samici nerozlišíme. Když budeme ryby více zkoumat, zjistíme, že samci se někdy mohou lišit barvou, mohou mít delší ploutve nebo jsou větší.

Kolik ploutví mají ryby?

U ryb rozlišujeme ploutve prsní (2x), břišní (2x), hřbetní, tukové, řitní a ocasní. Počet ploutví tak může být 6–9.

Mohou na vás ryby mrknout?

Rybí oko není kryto očními víčky, ryby na vás proto nemrkou.

Musí se ryby vyplouvat nadechnout na hladinu?

Ryby umí dýchat pod hladinou. Kyslík, který my dýcháme ze vzduchu, získávají pomocí žaber z vody.

Jakmile na otázky odpovíte, představte si další skupinu zvířat.

Plazi

Aktivita č. 5

BAREVNOST ZVÍŘAT

Plazi jsou zvířata, která mají na povrchu svého těla kůži složenou ze šupin. Patří mezi ně hadi, ještěři, krokodýli a želvy.

Projděte přízemím pavilonu. Žáky nechte, ať se dívají. Poté vyjděte z pavilonu ven.

Projděte se přízemím tropického pavilonu a dobře si prohlédněte zvířata, která vidíte kolem sebe. Všímejte si, jak jsou velká, jakou mají barvu a co zrovna dělají.

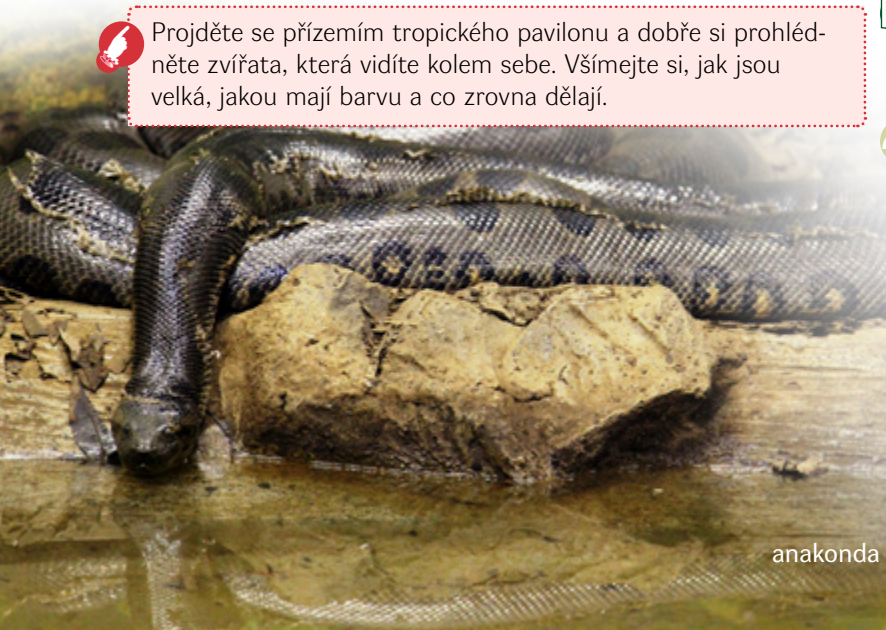
Za dřevěnou sochou hada si utvořte kroužek. Ukažte dětem postupně barevné papíry. Žáci zkusí vymyslet, jestli mělo nějaké zvíře, které viděly, stejnou barvu. Na zadní straně barevného papíru najdete ukázky zvířat, která jste mohli potkat.

Dívali jste se dobře na zvířata? Uvidíme! Jaké zvíře, které jste potkali, mělo tuto barvu?

zelená barva	hroznýš psohlavý východní, leguán fidžijský
červená barva	užovka červenohlavá
modrá barva	varan modrý
hnědá barva	anakonda, krokodýl
černá barva	aligátor čínský, krajta vodní
fialová barva	chyták, takové zvíře nemáme

anakonda

Aktivita č. 6

UKÁZKA HADÍ KŮŽE

V krabici najdete hadí kůži. přečtete žákům informaci o hadí kůži a kůži jim půjčte. Pokud se během ukazování roztrhne, nezoufejte, je křehká.

Hadi pravidelně svlékají svoji starou opotřebovanou kůži, která je jim malá. Svlekají ji najednou v celku. Při svlékání již mají vytvořenou novou kůži.

Sáhněte si na svlečenou hadí kůži a zkuste vymyslet, čemu se nejvíce podobá.

Nejvíce připomíná igelitový pytlík nebo voskový papír.

bazilišek

Chlupáčci – savci

Přejděte k bazénu tuleňů.

„Chlupáčci“ jsou zvířata, která mají na povrchu svého těla kožíšek. Mohou žít i ve vodě. Jejich kožíšek je proto velmi mastný a nepustí vodu k jejich tělu. Takovými „chlupáčky“ jsou i tuleni, kteří plavou v bazénu. Pozor! Tuleni neumí dýchat pod vodou. Když se chtějí potopit, musí zadržet dech.

Aktivita č. 7

tuleň

HRA NA TULEŇ

Zahrajte si na tuleň, zkuste se nadechnout a podél jejich bazénu projít se zadrženým dechem.

Přejděte do pavilonu šelem.

Kožíšek chlupáčků je složen z jednotlivých chlupů. Ty mohou být různě dlouhé, silné i barevné. Chlupáčkům se rodí živá mláďata, která po narození pijí mateřské mléko od své maminky.

Aktivita č. 8

UKÁZKA KOŽEŠINY TYGRA

Půjčte žákům část kožešiny tygra a nechte je, ať si na ni sáhnou.

Podívejte se na kožešinu. Komu asi patří? Sáhněte si na ni a vyzkoušejte, jaké jsou jednotlivé chloupky.

Aktivita č. 9

NA CO MAJÍ ZVÍŘATA SRST

Ukažte dětem jednotlivé obrázky a společně zkuste vymyslet, před čím chrání kožíšek chlupáčky. Zadní strana obrázků Vám napoví.

Proč mají chlupáčci svůj kožíšek? V čem jim pomáhá? Obrázky vám napoví.

Srst chrání chlupáčky před okolním prostředím – teplem, mokrem, větrem, odřeninami. Slouží podobně jako nám oblečení.

Projděte se pavilonem a podívejte se, jak různě může vypadat kožíšek chlupáčků.

VZORY SRSTI ŠELEM

Rozdejte žákům náhodně obrázky se vzory srsti šelem. Žáci mají za úkol najít podle obrázku zvíře, kterému vzor patří.

Vezměte si od paní učitelky/učitele obrázek se vzorem srsti zvířete. Projděte se po pavilonu a zkuste zjistit, kterému zvířeti srst patří. Pokud zvíře ve výběhu není, nevádí, cedulky s obrázky vám napoví.

Jakmile žáci zjistí, kterému zvířeti vzor patří, ukažte jim pro kontrolu obrázky zvířat. Na zadní straně najdete název zvířete i ukázkou vzoru srsti.

Pokud některé šelmy neuvidíte, jsou ve venkovních částech svých výběhů. Stačí obejít budovu a určitě je objevíte.

kočka divoká

Závěrečná aktivita

5

ZÁVĚREČNÁ AKTIVITA

Prošli jste se částí zoo a poznali spoustu zajímavých zvířat. Samozřejmě na světě jich žije ještě mnohem, mnohem více. Prohlédli jste si ta naše dobře? Uvidíme!

Rozdejte žákům kartičky s malovanými obrázky. Úkolem žáků je zvíře předvést pomocí pantomimy a najít ve svém okolí zástupce stejné skupiny. Pokud se žákům nebude dařit vytvořit skupiny, rozložte kolem nich siluety zvířat jako domečky, do kterých se musí dostat.

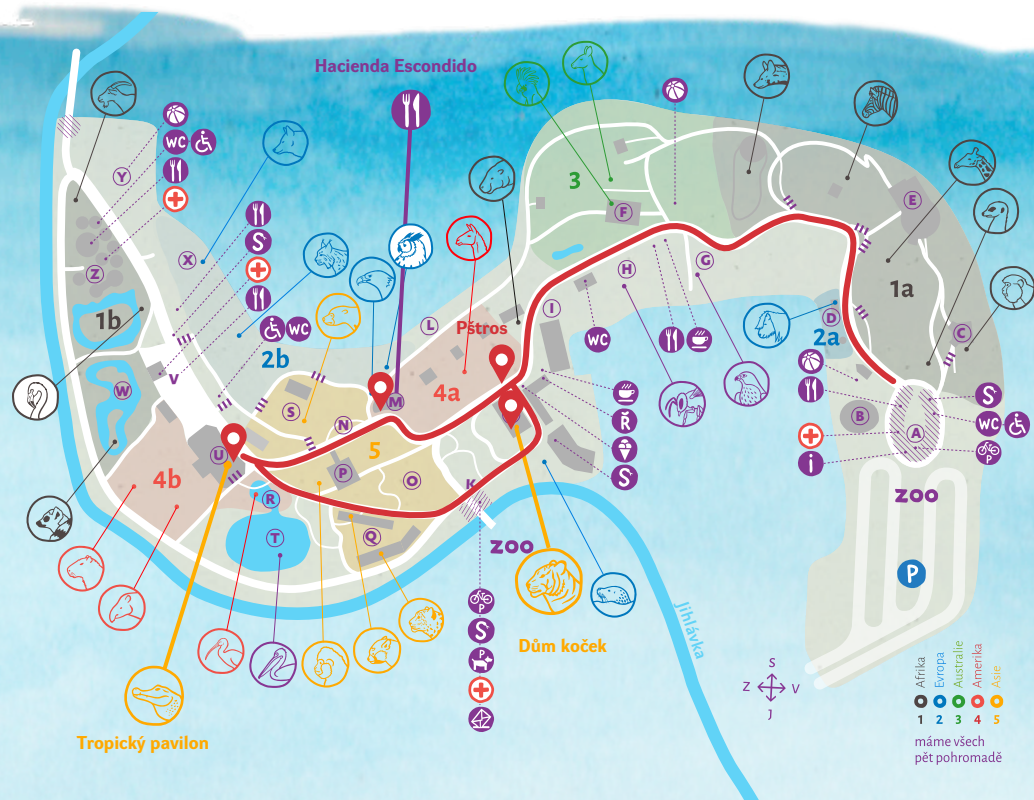

Právě jste se proměnili ve zvíře, které máte na obrázku. Napodobte ho pomocí pantomimy (beze zvuků) a pak se rozhlédněte kolem sebe. Najděte spolužáky, kteří se chovají podobně jako vy a vytvořte tak skupinu ptáků, obojživelníků, ryb, plazů a savců.

Touto aktivitou program končí, odevzdejte, prosím, kufr zpátky na pokladnu. Je tam pro Vás připravena brožurka jako shrnutí toho, co jste absolvovali a další tipy do výuky. Zároveň si pro žáky můžete vyzvednout pracovní listy do školy.

Na mapě je doporučená trasa s vyznačením jednotlivých stanovišť. Pokud se jí budete řídit, délka prohlídky by měla být cca 2 hodiny.

Budeme vděční za náměty a připomínky k tomuto programu, které nám můžete zaslat na e-mail vankova@zoojihlava.cz.
 Projekt byl podpořen Ministerstvem životního prostředí ČR. Vydala Zoo Jihlava 2018.
 Ilustrace: Simona Prokešová, Grafické zpracování Trifol Jihlava.